

ζώο

ζώο, το, ουσ. [<αρχ. ζών], το ζώο. **1.** (υποτιμητικά) ο άξεστος, ο αγροίκος: «πρόσεξε, μη φερθείς σαν ζώο εκεί που θα πάμε, γιατί θα είναι όλοι καθώς πρέπει». **2α.** ο ανόητος, ο ηλίθιος, ο βλάκας: «είναι τόσο ζώο, που δεν καταλαβαίνει τίποτα απ' όσα του λες». **β.** απευθύνεται και με υβριστική διάθεση: «έλα δω, ρε ζώο, πού ήσουν τόση ώρα που σε γύρευα!». **3.** άνθρωπος ανεπίδεκτος μαθήσεως: «τον έχω τόσον καιρό στη δουλειά μου, αλλά δεν έμαθε τίποτα, γιατί είναι πολύ ζώο. Συχνά, για περισσότερη έμφαση ακούγεται και τελικό ν·

- δουλεύει σαν ζώο ή δουλεύει σαν το ζώο, εργάζεται σκληρά, εντατικά και αγόγγυστα: «έχει μεγάλη οικογένεια και κάθε μέρα δουλεύει σαν ζώο για να μπορέσει να τη θρέψει». Για συνών. βλ. φρ. δουλεύει σαν σκυλί ή δουλεύει σαν το σκυλί, λ. σκυλί·

- είναι ένα ζώο και μισό, είναι πολύ μεγάλος ηλίθιος, ο πολύ μεγάλος βλάκας (που είναι, δηλαδή, ένα ζώο, συν ακόμη άλλο μισό): «με τον άσχημο τρόπο που συμπεριφέρθηκες, μόνο όποιος είναι ένα ζώο και μισό σαν και σένα θα μπορούσε να συμπεριφερθεί!»·

- είναι τα ζώα μου αργά, λέγεται ειρωνικά για αργόστροφο ή για αργοκίνητο άτομο: «δεν μπορεί να καταλάβει εύκολα τι του λες, γιατί είναι τα ζώα μου αργά || ερχόμουν με τον τάδε, που είναι τα ζώα μου αργά, γι' αυτό καθυστέρησα»·

- ζει σαν ζώο ή ζει σαν το ζώο, είναι αποκομμένος από την κοινωνία και ζει σε ζωώδη κατάσταση: «απ' τη μέρα που πέθανε η γυναίκα του, αποτραβήχτηκε σε μια ερημική τοποθεσία και ζει σαν το ζώο»·

- κοιμάται σαν ζώο ή κοιμάται σαν το ζώο, κοιμάται υπερβολικά: «όλη τη μέρα μπεκρουλιάζει στα διάφορα μπαράκια κι ύστερα κοιμάται σαν το ζώο»·

- ξυπνάει μέσα μου το ζώο ή ξυπνάει το ζώο μέσα μου, η γυναίκα για την οποία γίνεται λόγος, φέρνει στην επιφάνεια τα ζωώδη, τα άγρια, τα ανεξέλεγκτα σεξουαλικά μου ένστικτα: «είναι τόσο φιλήδονη αυτή η γυναίκα, που ξυπνάει το ζώο μέσα μου κάθε φορά που τη βλέπω»·

- ξύπνησε μέσα μου το ζώο ή ξύπνησε το ζώο μέσα μου, (ιδίως για καταστάσεις) έφερε στην επιφάνεια τα ζωώδη, τα κατώτερα ένστικτά μου: «η ανέχεια και η φτώχεια μιας ζωής ξύπνησε μέσα μου το ζώο· γι' αυτό στο εξής θάνατός σου η ζωή μου»·

- ο βασιλιά των ζώων, βλ. λ. [βασιλιάς](#)·

- τρώει σαν ζώο ή τρώει σαν το ζώο, τρώει πάρα πολύ και χωρίς να ακολουθεί τους κανόνες της καλής συμπεριφοράς, ενώ, συνήθως, μουγκρίζει υπόκωφα από την ευχαρίστηση: «όποτε τον παίρνω μαζί μου σε κάποιο γεύμα, τρώει σαν ζώο και με κάνει ρεζίλι». Συνών. τρώει σαν γουρούνι.